

Энэн нийм оролто үгнүүдээр эхлээд, маандалаа баясуулаа...

Амар хайхан жаргатын «Сэлэнгийн үеийг бэлтгүүд тухай»...

Широб-Нимбу Хубитын ХОРИН 11 ЭСЭГТЭЙ УГ ГАРБАЛАЙ ТҮҮХЭ

«УГЫРХЭГҮЙ БАЯЛИГТАЙ БОЛОЖО...»

(Багшанарай республиканска семинараа тэмдэглэл)

— Буряад хэлэнэй багшанарай уулзахаа гэж дуратайгаар...

хэй соёлой институтай багша, Лариса Батуева Бадмаева гэгшээд...

1962 ондо Эхирэд-Булгадай суута үлгэршэн Б. Барнаковай дуулахан үлгэр мийдэнэй дээр...

Буряадай багшанарай институтай ахалагша багша, педагогикын эрдэмтэй кандидат Жалма Доржиевна Доржиева...

Тинхэдэ Вера Инскентьевна Асаленова, БГИИ-эй ахалагша багша, ород болон буряад хэлээ тэгш үзэх асуудал тухай...

«Бухын малтаданы сооһоо ордонон булгад гэсхэд, эрөө дордоо олондон эхирэд угай хийд хун шүүн гарбалтай»...

Багшанарай гуйлтар искусство шижээлдэг эрдэмтэй кандидат, БИОН-ой ахалагша эрдэмтэй хүлээлгэгч Дашинима Санжиевна Дугарова энэ семинарта уригдажа, даошоо...

«Хүлээгдэж үзэж, үлгэрлэж баялтай боложо, Дээрээ ноёлхо ноёгүй, Дүргэдээ дүйсалха»...

Бууралһаа үгэ дуулаха

«АЖАЛ ХЭНЭН АМА ТОНОДОХО»

рлагаа буулгаад, ладан тарьялан тээшэ тооһо бурьюулан талинхаш. Машина жолоодоходо урматой — ёһотой эрэ хүний ажал өөб даа...

Ородой элита уран зурааша Иван Иванович Шишкинэй түрэнхөөр 160 жэлэй ойе ороной олонинтэ байгша оной январин 25-да үргэнөөр тэмдэглэбэ.

Тэрэ Молон багша болбол 10 дугаар ороной бодисадба, зүшэ бирман хүн байгаад, ерээдүй сөгэй бүхы юумие уридшалан мэдэжэ, тиниэ үмэ мэдэ тэмдэ болохо гэгшэн зарлиг али олонто болоһонтой заримые элэрхэйлбэл, «хөөн хаягаар абаха» гэгшэниинь...

Тэрэнэй һүүлээр хүдэлөөгүй юм шэнги хэлэнш, Пөсидэ гараһан аад лэ, үшөө хэдэн жэл соо колхозойнгоо автобусоор зонинэ зөөгөө бэлэйш. — гэжэ Миладора Васильевна хөөрлөдөөндэмэй ороһосо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ородой элита уран зурааша И. И. Шишкин.

Арбаад жэлэй саада тээ Чистяковтон Ярославль, Минск, Киев, Рига хотонуудаар аяншалаа бэлэй. Хатынь тохсонхой абаха шөгнөжэ, тэндэ хүдөөлүүлэгдэнэн зонной хүшөөдэ доро дохижо эрээ һэн. Энэ аяншалга тухайга тээд хоёр тон дуратайгаар дурсдаг.

TACC: ТУБИ ДЭЛХЭЙ МҮНӨӨДӨР. ТООКО. СССР-ий һандаран халаһанһаа хойшо Японий «Ниссан» компани эгээр түрүүлэн Росси болон Казахстантай хэлсэе баталжа, хүндэ ашаа шэрээжэ машинануудые элгээжэ болобо.

1891 оной августын 10 най удартэ гавна тайшаа болон сбогуудай ахалагшанартай айлдаһал тэмдэг Амурэй захын ноён генерал-губернатор Барон Андрей Николаевич Корбодо...

1887 оной ноябрь һарада гуулаа Жамбалдоржи Зодбын, заседатель Радна Норбын гэсхэдэ нэмээжэ довернойгоор хунгаһан юм. Правительствои сенат зургаанай 1887 оной декабрийн 7-ной удартэй саага дотор Хорин буряадуудай газарта, казенно дүүн ба грамота бол хэмжүүр дүүн хойно үгтэбэ гэжэ тогтоогоод, 1888 оной декабрийн 7-ной үдэр 361 тоотсоор, зоний довернойгоор Бодин, Дамдин Семахедийн гэсхэдэ сонсохо.

Бүгэдэ газарһаа өөһэдэн зөөрөөр хэмжүүрлэн тула 1888 оной декабрийн 31-нэй үдэр зоний приговор зууршалагдһан юм.

Шэнэ газарта нотаглаһын тулада гүрэнэй тарьяашда Энгидийн газар 1806 ондо үгтэһэн орондон, Акишуудай мучаһаа Онониие уруудажа, Жоштын заха хүртээр 3 эхлэг казенно плантай байгаа. Дээдэ эхэ эзэн хаан Гурбадугаар Александр 1888 оной мартын 23-нэй үдэр грамотые хайрлаба.

Дээрэхи суглаан дээрэ хүндэтэ сайд үбгэд хамтаржа, ажабайдалай алибаа юумие хэлэлсэн хуралдажа һууһынгаа хажуугаар 90 ондо эхэ гэгшэл гэжэ Молон багшын айлдаһан зарлигы бии хэлсэдэг гэжэ. Эрээ жэлэй гарамсаар, аймаштай юумэнуудыг сонсоһон үзэһэдэ гэгшэ дүрэм, эрээ жэлэй гарамсаар, аймаштай юумэнуудыг сонсоһон үзэһэдэ гэгшэ дүрэм, эрээ жэлэй гарамсаар, аймаштай юумэнуудыг сонсоһон үзэһэдэ гэгшэ дүрэм...

Энэһэдэ гадна, хоёр сайд-нар креслын футбол баряад байба. Хүндэтэ буса түрэлтэ-динь 14 туугууды барижа, бэй шэ ноёд сайднар тэдэнэй гэдүр айлшан зон эхэнэрэй хамта олоноор болоһонтой заримые элэрхэйлбэл, «хөөн хаягаар абаха» гэгшэниинь эхэ князь Алексее болон наследник хан тайжа Николай морилһон юм. «Түбье тойрожо түмэр могой гүйхэ» гэсхэн телеграмма (телеграф—Т. О.) бүтэһэн, «газар дээрүүр гал могой гүйхэ» гэсхэн түмэр ба газаршые замуудаар вагоныуд ябадаг болобо. Иймэнууд зарлигууд олон болоод, алиныне оруулжа хэнэха?

Тэрэ Молон багша болбол 10 дугаар ороной бодисадба, зүшэ бирман хүн байгаад, ерээдүй сөгэй бүхы юумие уридшалан мэдэжэ, тиниэ үмэ мэдэ тэмдэ болохо гэгшэн зарлиг али олонто болоһонтой заримые элэрхэйлбэл, «хөөн хаягаар абаха» гэгшэниинь эхэ князь Алексее болон наследник хан тайжа Николай морилһон юм. «Түбье тойрожо түмэр могой гүйхэ» гэсхэн телеграмма (телеграф—Т. О.) бүтэһэн, «газар дээрүүр гал могой гүйхэ» гэсхэн түмэр ба газаршые замуудаар вагоныуд ябадаг болобо. Иймэнууд зарлигууд олон болоод, алиныне оруулжа хэнэха?

Энэһэдэ гадна, хоёр сайд-нар креслын футбол баряад байба. Хүндэтэ буса түрэлтэ-динь 14 туугууды барижа, бэй шэ ноёд сайднар тэдэнэй гэдүр айлшан зон эхэнэрэй хамта олоноор болоһонтой заримые элэрхэйлбэл, «хөөн хаягаар абаха» гэгшэниинь эхэ князь Алексее болон наследник хан тайжа Николай морилһон юм. «Түбье тойрожо түмэр могой гүйхэ» гэсхэн телеграмма (телеграф—Т. О.) бүтэһэн, «газар дээрүүр гал могой гүйхэ» гэсхэн түмэр ба газаршые замуудаар вагоныуд ябадаг болобо. Иймэнууд зарлигууд олон болоод, алиныне оруулжа хэнэха?

Энэһэдэ гадна, хоёр сайд-нар креслын футбол баряад байба. Хүндэтэ буса түрэлтэ-динь 14 туугууды барижа, бэй шэ ноёд сайднар тэдэнэй гэдүр айлшан зон эхэнэрэй хамта олоноор болоһонтой заримые элэрхэйлбэл, «хөөн хаягаар абаха» гэгшэниинь эхэ князь Алексее болон наследник хан тайжа Николай морилһон юм. «Түбье тойрожо түмэр могой гүйхэ» гэсхэн телеграмма (телеграф—Т. О.) бүтэһэн, «газар дээрүүр гал могой гүйхэ» гэсхэн түмэр ба газаршые замуудаар вагоныуд ябадаг болобо. Иймэнууд зарлигууд олон болоод, алиныне оруулжа хэнэха?

Энэһэдэ гадна, хоёр сайд-нар креслын футбол баряад байба. Хүндэтэ буса түрэлтэ-динь 14 туугууды барижа, бэй шэ ноёд сайднар тэдэнэй гэдүр айлшан зон эхэнэрэй хамта олоноор болоһонтой заримые элэрхэйлбэл, «хөөн хаягаар абаха» гэгшэниинь эхэ князь Алексее болон наследник хан тайжа Николай морилһон юм. «Түбье тойрожо түмэр могой гүйхэ» гэсхэн телеграмма (телеграф—Т. О.) бүтэһэн, «газар дээрүүр гал могой гүйхэ» гэсхэн түмэр ба газаршые замуудаар вагоныуд ябадаг болобо. Иймэнууд зарлигууд олон болоод, алиныне оруулжа хэнэха?

Энэһэдэ гадна, хоёр сайд-нар креслын футбол баряад байба. Хүндэтэ буса түрэлтэ-динь 14 туугууды барижа, бэй шэ ноёд сайднар тэдэнэй гэдүр айлшан зон эхэнэрэй хамта олоноор болоһонтой заримые элэрхэйлбэл, «хөөн хаягаар абаха» гэгшэниинь эхэ князь Алексее болон наследник хан тайжа Николай морилһон юм. «Түбье тойрожо түмэр могой гүйхэ» гэсхэн телеграмма (телеграф—Т. О.) бүтэһэн, «газар дээрүүр гал могой гүйхэ» гэсхэн түмэр ба газаршые замуудаар вагоныуд ябадаг болобо. Иймэнууд зарлигууд олон болоод, алиныне оруулжа хэнэха?

Сагаалгание угуулан

НАЙР НААДАНДА УРИНАБДИ

Сагаан харын хүндэллэд болодог найрдуудад тон Гонир-хонхойгоор үнэгээ гэдэг гээш. Мүүнөөшье жэлдэ зоной гайхал туруулжэ, баяр зугаатай, хүчтэн наадаатай, уран найруулгатай үдэшин шоу-наада, Бишэн жэлые угуулан, харуулха хүсэлтэйбди.

Шуран түргэн аашатай, аятай Бишэнэй (нармагшанай) ажгуудаг үзэхлэн найхан ороноудай—Хятад, Лаос, Япон, бусад газарнуудай аймхадтай найр наадамнай өргөшдэ танисаха, дуу хатарның хүндэтэй дээрэ хүлээн абаха байна.

Элдэб арядуудай Шэнэ Бишэн жэлыг амандалтын дуунууд, хатар наадан найшагдаха байх. Оперно театрайнай бэлгитэй дууша, баледэй артистууд, оркестрэй хүжэмшэд энэ найртамнай эдэбхитэйгээр хабсадажа, шидитэй найртай байдал тоогоох байхандань этгээнбди. Найхца хоолойтой дуушаднай—Галина Шойдагбаева, Вячеслав Балжинмаев, Болот Борова, Татьяна Шойдагбаева, Баатар Будава, Леонид Шоболов, Томит Танхеа гэшдэ шагнашадаа баясуулан, дуунуудаа бэлэглэхэ хүсэлтэй.

Тийхэдэ баледэйнай эрхэм хатаршадтай наадан найрта хабсадагдахай анхаралда харуулагдаха. Буряад ерадайнай үрээл үгэнууд хэлэгдэхэ, табаринууд таагдаха. Республикадамнай ажгуудаг уг гарбалнуудай түүхтэй танисаха: шоно, абэй, сартуул болон бусад угайхидтай мэндэлэхэдэхэ.

«Алас Дурнын Барта» («Восточные восток») гэсэн зохионы үйлдэбарин компанийн залуушуудай бүлэг артистуудтай хамта оперын театрай артистууд найр наадамнай забарлалай үедэ үгтэхэ. Гонирхолтой конкурсууд, буряад эдеэ хоолой дэзэмн выставкэ-худалдаан, бүхэ барилдаан энэ өргөшдэе Гонирхуулха байна.

Февралын 5-да, 8-да, 9-дэ, 10-да, 11-дэ, 12-то, 13-да, 15-да, 16-да үнэгээ гэдэг театралозовано баяр наадамнай гэж бүлэгтээ, үхиүүдтээ өрхөшөөтэй уринабди. Бишэн жэлэ хүчтэйгээр, найрханар угтажа, найр наадамнай эдэбхитэйгээр хабсадагтэй.

Эндэ гансаахэ арадай ёно заншалнууд харуулагдаха бэшэ, мүн хүжэм, баледэ дуратайшуудай шагнаа дуратай оперно партинууд туйсэдэгдэхэ, классическа баледүүдтээ хэлэгүүд харуулагдаха.

Гонирхолтой, шогтой, зугаатай найр наадамнай өрхөшөөтэй бултыгтэй үнэ зүрхтэй уринабди.

Г. МАЙОРОВА, оперо болон баледэй академическэ театрай режиссер.

УРАН БЭЛИГЭЭ ХУРСАДХАН...

Бүгдэ бурядуудай үндээн Хэсөгэй эблэлэй туһаламжаар, эдэбхи үүсхэлээр Ивалын 38-дахы СКТУ-да өбдолоходой, инилууршадэй, хэбтэ сохиог зоной хуралсалай тусхай гурбан бүлгүүд бии болгодоно юм. Оёдоллой бүлэгтэ 42 буряад басагад хурадаг байна.

Бүгдэ бурядуудай үндээн Хэсөгэй эблэлэй туһаламжаар, эдэбхи үүсхэлээр Ивалын 38-дахы СКТУ-да өбдолоходой, инилууршадэй, хэбтэ сохиог зоной хуралсалай тусхай гурбан бүлгүүд бии болгодоно юм. Оёдоллой бүлэгтэ 42 буряад басагад хурадаг байна.

Хэбтэ сохиог мэрэгжэлтэд—50 хүнүүд хоёр булэг болоод хурадаг байна. Агаһа 12, Уст-Ордаһа 6 буряад хүбүүд, басагад хураан. Бүлгүүдэй ажалаша мастер Владимир Жалсанович Дармаев болоно. Найн сэнгэлтэйгээр хурадаг Дарима Фролова тэмдэглэхээр. Эдын аймагтай Албат хууриһаа эндэ хурааха тэрэ өрлэн юм.

Спорт

САҢГАДИЕВ

Февралын хори гаранар үнэгээ гэдэгхэ үбэлэй спортын наадамнууд кустовой журнэсөөндэ хабсадаха командын гэшүүдэй элэриүүлэхэ, туршалгатайгоор эмкидэхэ зорилготойгоор Баргажанай районы заншалта чемпионат үнэгээ гэдэгхэ.

Спорт

БУЛТАНИЕ АХИБА

Энэ сугларһан 15 гээл бэрхэ шатаршад дунда нэгдэхэ разрядтай 3, хоёрдох разрядтай 7 шатаршад бии һэн. Тэднэй дундаһаа районы мурсыөөнүүдтэ нэгэнтэ бэш шатаршад Ж. Раднаев (Хилган), Ф. Николаев (Баргажан), Д. Галсанов (Лугахаан), Л. Гармаев ба Ж. Лубсанов (Баян-Гол) гэшдэ дэзүүр гараха ёһотой гэһэн ханажа үндэһэртэй байха.

Спорт

ШАТАР

Угаа Нонин уулзалганууд олон байгаа. Гэбшье һуушын уулзалга болотор хэни чемпион болохёе уридалшан хэлэхэн бэрхэ һэн. Николаев Вербицкий хоёрто Ж. Лубсанов шуугуурша. Харин Ж. Раднаев Лубсановта булигдаба. Энэ байдло хамбаашалан, түрүүшын үдэр гурбан парти алдажа, гэдэргээ холо шэдүүлһэн Ф. Николаев мүнөө тэрэ хоёрто очкоогооро хусжэ амжаба.

Спорт

ТОБШОХОНООР...

ШАЙБАТАЙ ХОККЕЙ. Сэнгүүдэй сүлөөдэ табигдахада, мурсыөөнүүдэй үнэгээ гэдэгхэ хэсүү болохо байна. Эдэ үдэрнүүдтэ Хэжэнгын «Юность» команда финналда гаража, түрүү һууринын түлөө тэмсэхэ аргатай болбо. Юуб гэжэхэ, хэжэнгынхид һүүлшин хоёр наадамнууд оруулагда: «Локомотив», ЛВР3-эй спортын клуб, «Пищевик», «Металлист», Онохойн «Восход», Закамескын «Металлург». Харин БАМ-ай бүлэгтэ үнэгэрһэн жэлэй республикын чемпион, Севееробайкальскын «Сибиряк», Таксимогхой «Космос», Шэнэ Уоһнай «Строитель» командадууд наадана. Уадын Улаан-Удэн бүлэгтэ шагларһан хоёр команда, БАМ-ай бүлэгтэ илажа гараһан командатай галажа, республикын чемпионтой нэрэ ээргин түлөө тэмсэхэ юм.

АРАДАЙ ЗАНШАЛ МАРТАГДАХАГҮЙ

«Мастер-91» гэһэн арадай ёно заншала түшгэлэһэн уран бүтээлнүүдэй выставкэ-конкурс тон түрүүшынхнээ Улаан-Удэдэ тээмэндэ үнэгээ гэдэгхэ һэн. Үнэгэрһэн жэлэй һүүлэй үдэрнүүдтэ байһша оной лиаврин 15 болотор үргэлжэлһэн энэ вернисажы (выставкы) «Миссия» гэһэн зохиохой-үйлдэбарин бага предприятия (директорын И. И. Макальский) Ц. Сампиловой нэрэмжэтэ Уран зургай музей коллективтэй (директорын П. В. Цыденов), мун тийхэдэ «Собь» гэһэн зохиохой нэгдэлхидэй (директорын М. М. Банчиков) хүдэлмэриллэлтэдэй хамта эмкидэхэн байха юм. Энэ зэмжээ ажугууһэ эмкидэхэ хэрэгтэ түхүмн эрдэмэй доктор К. М. Герасимова, искусство шэнжэлэгч эрдэмэй кандидат И. И. Соковеева, А. В. Тухаекин, республикын музейнүүдэй бусад ажалшад хабсадаһан байна.

Эмхидхэн байгуулагшад — Бурядай ССР-эй Верховно Совет, Бурядай ССР-эй Министруудэй Совет, Бүгдэ бурядуудай үндээн соёлой эблэл болон редакцин ажалша коллектив.

Редактор Ц. Б. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ. РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: ДАШЕЕВА Г. Х., ДОНДОГОЙ Ц. Ц., ЖИЖИТОВ Б. М. Ж., НИМАЕВ П. И. (редактор ай орлогшой), РИНЧИНОВ С. Д. (редактор ай орлогшой), ТОКТОКОВА В. Э., ЦЫРЕНДЫЛХОВ Б. Ц. Манай адрес: 670000, Улаан-Уда, Калан-даршинлиин үйлсэ, 23. «Буряад үнэн» газетын редакци.

Бурядайн хори гаранар үнэгээ гэдэгхэ үбэлэй спортын наадамнууд кустовой журнэсөөндэ хабсадаха командын гэшүүдэй элэриүүлэхэ, туршалгатайгоор эмкидэхэ зорилготойгоор Баргажанай районы заншалта чемпионат үнэгээ гэдэгхэ.

«Миссия» гэһэн зохиохой-үйлдэбарин бага предприятиян хүдэлмэриллэлтэдэй хамта эмкидэхэн байха юм. Энэ зэмжээ ажугууһэ эмкидэхэ хэрэгтэ түхүмн эрдэмэй доктор К. М. Герасимова, искусство шэнжэлэгч эрдэмэй кандидат И. И. Соковеева, А. В. Тухаекин, республикын музейнүүдэй бусад ажалшад хабсадаһан байна.

ЮНТЭЙ СЭНД... Нью-Йоркдо мэдээжэ фильм аукцион дээрэ залда тахай сомондо түрүүшүн кинозгар дээрэ Конэ гэһэн ф... 57 200 доллар далагдаба. 1988 гэдэһэн «Стар» фильмн афина доллар тэрэдэ ша ондо экрив болон «Фанта» лэн фильмн доллар сэнгээд даһан байха.